

Naša društvena zborovanja.

Sreska društva UJU so pripravljena zopet sprejeti izstopivše tovariše v Uaruženje. — Ptujsko učiteljsko društvo zahteva razčiščenja s Slovensko šolsko Matico.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREZ MURSKA SOBOTA je zborovalo v soboto 11. junija t. l. v državni osnovni šoli v Murški Soboti. — Zborovanju je prisostvoval tov. Fr. Skulj v lastnosti tajnika Družbe sv. Cirila in Metoda.

Dopisi. Tov. predsednik je prečital dopis učiteljskega društva za Maribor v zadevi sprave med članstvom UJU in »Edinjši«. Nismo proti vstopu Edinjšev v UJU, odločno pa odklanjamo stavljenje nam pogoje. — Po stvarnih pojasnilih tov. Hočevarja, kot dobrega poznavalca razmer, je bila prečitana in po posameznih točkah sprejeta sledeča

spomenica:

1. Pozdravljamo akcijo učiteljskega društva za Maribor, da vstopijo v UJU zopet člani, ki so izstopili iz skupne organizacije, ker se zavedamo, da je UJU edino prava stanovska organizacija. Pripravljeni smo sprejeti tovariše iz »Edinjšta« zopet v naše vrste, ako so pripravljene delovati v prid organizacije na osnovi stanovske solidarnosti.

2. Smo bili in smo za narodno in državno edinstvo; naša pot pa vodi do tega le preko stanovskega edinstva, to pa naj sprejme manjšina, ki ga je dosedaj zanikala, ker le tako pridemo na skupno pot, ki vodi do cilja.

3. Sedanjemu poverjeništvu in vsem članom ožjega sosveta izrekamo popolno zupanje, ker vemo, da so le-ti spravili našo organizacijo na pravo pot. Boj, ki izvira iz osebnosti, ni nikdar v prid organizacije, je nizkoten! Ne žrtvujemo ljudi, o katerih vemo, da so nesebično in vedno delali v prid organizacije.

4. »Učiteljski Tovariš« je stanovsko glasilo; le v njem je mesto, kjer se zavračajo napadi na naš stan ali na posamezne osebe. Smo pa trdno prepričani da bodo odgovori in članki, ki posameznikom niso po volji, prenehali kakor hitro prenehajo napadi na nasprotni strani.

5. Edinstvo je organizacija zase ki nima ničesar skupnega z UJU. Zato ne moremo sklepati o njenem obstoju; sicer pa, ako hočejo člani te organizacije vstopiti v UJU bodi vedelo predsedstvo Edinjšta, kaj mu je storiti.

6. Tiskovne tožbe so osebne zadeve, v katere se ne moremo vmešavati. Obžalujemo, da so izšli taki napadi na učitelje v učiteljskem listu, da so si morali prizadejati iskati zadoščenje pri sodišču.

Glede na program pokr. skupščine, kakor glede delovnega programa članstva in celotnega poverjeništvu, se prepusti tov. delegatom na pokr. skupščini proste roke.

Finančni zakon za leto 1927./28. Z ozirom na določbe finančnega zakona za leto 1927./28. pozivamo poverjeništvu UJU v Ljubljani, da zastavi vse svoje sile v dosegu omiljenja nekaterih določb tega zakona, predvsem pa sledečih:

1. Službena doba naj ostane nedotakljiva določena 32 let!

2. Z učitelji poročenim učiteljicam naj se izplačajo polne draginjske doklade po načelu: »Za enako delo enako plačilo!« Poverjeništvu zberi podatke, koliko je a) v Sloveniji, b) v vsej kraljevini z učitelji poročenih učiteljic. Na podlagi teh podatkov je zračunati, kolika je razlika med sedanjimi in polnimi prejemki poročenih učteljic, posebna deputacija UJU pa dostavi mero-dajnim činiteljem konkretne predloge.

3. Odločno zavračamo vsebino in namigavanja znane okrožnice ministra prosvete g. V. Vukičevića, češ, da učiteljstvo premalo dela, da prihaja prepozno na službo in slično, zlasti migljaj, da je šolski upravitelj odgovoren za pravilno ureditev šolskega vrta, poslopja in dvorišča, a država ne prispeva v to niti pare, deloma pa le malenkostne vsote.

4. Prav tako odločno zavračamo naredbi, ki odreja, da bodo na obrtno-nadaljevalnih šolah poučevali le meščanskošolski učitelji. Mar ne doseže osnovnošolski učitelj enakih, mnogokrat celo boljših uspehov? Mar so strokovni izpiti osnovnošolskega učiteljstva brez cene in vrednosti?

Počitniški izobraževalni tečaj v Mariboru. Tov. predsednik je pozval članstvo, da se udeleži tečaja v čim večjem številu.

Poseben dopis gđc. Robičeve, učiteljice v Sulincih, s katerim javlja izstop iz UJU, ker je prejela od društvenega odbora opomin radi neporavnane članarine, so vzeli zborovalci(ke) na znanje s pripombo: »Pri Filipih se vidimo!« Povzročiteljici pisma pa ključemo: »Le tako naprej!!!«

Delegati za pokrajinsko in glavno skupščino UJU so bili sporočeni poverjeništvu oziroma strokovnemu tajništvu.

Samostojni predlogi so bili predloženi istotako poverjeništvu ozir, strokovnemu tajništvu.

Predavanje: Tov. Fran Skulj, tajnik družbe sv. Cirila in Metoda je predaval »O narodno-obrambno delu«. Mož delavec-idealista je s svojo prepričevalno besedo vžgal v naših dušah plamen narodoljubja in prepričani smo, da bodo sledili njegovim resnim izvajanjem vsaj nekateri tovariši (ice) in ustanovili v svojih področjih po-družnice Ciril-Metodove družbe. Tov. pre-

datatelju so šle besede od srca, a prepričan naj bo, da je govoril k srcem! Napeto pozornost poslušalcev in prisrčen aplavz koncem predavanja je temu dokaz.

Pri slučajnostih je pokrenil tov. Hočevar vprašanje šol. odborov, ki je posebno za Prekmurje jako velike važnosti. V debato je poseglo več tovarišev, ki so iznesli pikre sodbe posameznih lokalnih faktorjev o šolskih odborih. Sklep: Pridružim se skle-pom dolnjelendavskega društva: Zakon o šolskih odborih naj se prevede do podrobnosti; dostavijo pa naj se navodila za izvršitev naredbe na posameznih kategorijah šol.

Tov. predsednik je zaključil zborovanje, kateremu je prisostvovalo 66 tovarišev(ice), želeč vsem vesele počitnice!

Dujc, tajnik.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MEŠTO PTUJ IN PTUJSKI ŠOLSKI OKRAJ je zborovalo 18. junija v Ptuj. Kljub temu, da se je zborovanje vršilo tik pred sklepom šolskega leta in je bila iz posebnega vzroka opažati zadnje dni rahla indispozicija v učiteljskih vrstah, je vendar došlo na zborovanje 62 članov.

Tov. predsednik se spominja v uvodnih besedah tovarišice Marije Burja, ki je v čvetu let zapustila svoje zemeljsko torišče ter očeta tov. Musekove.

Na predlog tov. Museka se zapisnik ne prečita, marveč se preide kar k poročilu o seji ožjega sosveta, katero je zanimivo postal tov. Musek.

Opozorilo se je učiteljstvo, da se v slučaju kompetenc vsikdar obrne na društvenega predsednika.

Proračun. Tov. blagajničarka prečita proračun za šolsko leto 1927./28. ter pojasni posamezne postavke. Članarino za Jugoslovensko Matico in Družbo sv. Cirila in Metoda bosta pobirala za to določena poverjenika; iz Slov. Šol. Matice pa izstopamo v znak protesta, ker odbor (naj se izsledijo krivci!) Slov. Šolske Matice ni upošteval želje društva radi poverjenikov, marveč je zavzel napram Učiteljskemu društvu ptujskemu svoje posebno izzivalno stališče. Kakor hitro pa se razmerje razčisti, je društvo pripravljeno zopet lojalno podpirati Matico. Sklene se nadalje poslati na skupščine le po enega delegata.

Proračun je bil soglasno sprejet. Imena članov, ki so s članarino v zastanku, se bodo pri zborovanjih čitala.

Predavanje. Ob splošni napeti pozornosti je tov. Kunst obravnaval temo: »Ura, nazorilo v risarskem pouku«. Pokazal nam je na nazorilih, ki si jih je sam napravil ter na risbah, kako naj si učitelj praktično uredi pouk v risanju, če hoče imeti kar največ uspeha. Tovariši in tovarišice so bili za stvar tako navdušeni, da so si pri tov. predavatelju naročili učila, ki jih je rabil pri predavanju, s čimur mu je bila dana najlepša zahvala.

Slučajnosti. Članstvo se pozove, da preštetudira popravljeni učni načrt, naj upošlje morebitne predloge za izboljšanje načrta. Po toči zvoniti je prekasno.

Debatira se o pravilniku krajevnih šol. odborov, zlasti o sprejemanju novincev.

Sklene se pozvati poverjeništvu in Glavni odbor, da napravita vse potrebne korake, da izide k pravilniku predhodna naredba ter se pozoveta, da protestirata proti temu, da se šolski zakon ureja s finančnim zakonom.

Prihodnje zborovanje bo meseca septembra; dan pa določi odbor.

+ Poročilo o zborovanju ljutomerskega učiteljskega društva, ki se je vršilo dne 9. maja v Ljutomeru.

1. Tovariš predsednik pozdravlja navzoče člane in članice, posebe še tov. goste. Važen pomen pripisuje predavanju tov. Muzeka, ki bo kot član ožjega sosveta UJU pov. Ljubljana podal obsežno poročilo o poteku zadnje seje ožjega sosveta.

2. Dnevnomu redu sledita dva praktična nastopa tov. Koprivca. a) 5. šol. leto (4. razred deška šola). Razštevanje z decimalnimi števili. b) 5. šol. leto (4. razred dekliška šola) Dragotin Kette: Tončkove sanje. Po dovršenih nastopih podaja tov. Koprivc smernice o postopku učitelja pri pouku, ki je najvažnejše sredstvo vzgoje, vse povečini iz lastnega izkustva in po znanstvenih virih sodobne pedagogike.

3. Problemi sodobne pedagogike. Tovariš Koprivc poda kot večšak na pedagoško-znanstvenem polju zanimivo predavanje o najnovejših problemih pedagogike, katere proučujejo pedagogi sedanje dobe. Specializira se pri svojem predavanju tudi na razne panoge pedagogike ter naslanja svoja izvajanja na lastna izkustva, pridobljena s praktičnim udejstvovanjem v šoli. Tovariš predsednik se mu za zanimivo predavanje iskreno zahvaljuje.

4. Zapisnik zadnjega zborovanja se prečita in odobri.

5. Dopisa v zadevi »Tov. Moderndorferja« in »Pedagoškega krožka« se vzameta na znanje. Soglasno se sklene, da društveni korporativno pristopijo k društvu za zgradbo »Učiteljskega doma« v Mariboru, ker se je znižala članarina na 20 Din. —

6. Tov. predsednik omenja, da se v bodoče glede volitev članov v disciplinarno

sodišče volijo samo taki člani, ki so svoj čas služili v ljutomerskem srezu. Priporoča nadalje tudi mlajšim tovarišem, da pridno pristopajo k društvu »Učiteljska samopomoč«. Prihodnje zborovanje se vrši 11. junija pri Sv. Jurju ob Ščavnici.

7. Zadnje točko dnevnega reda je tvorilo zanimivo poročilo tov. Muzeka o poteku zadnje seje ožjega sosveta UJU pov. Ljubljana. Poročilo je vsebovalo vse polno organizatoričnih, šolskih in stanovskih vprašanj, ki so se na seji razmotrivale. Predsednik se poročevalcu tov. Muzeku iskreno zahvaljuje ter zaključil zborovanje.

+ Savinjsko učiteljsko društvo za vranski okraj je zborovalo dne 11. VI. 1927 v Letušu. Od 37 članov je bilo navzočih 29.

Pozdrav: Tovariš predsednik je pozdravil vse navzoče, predvsem še tov. g. šol. nadzornika Pestevška, ki je bil prvič v naši sredini, nakar se je zahvalil g. nadzorniku in v kratkih besedah pozdravil nas vse.

Zapisnik zadnjega učit. zborovanja se je prečital in odobril.

Dopisi: Med dopisi so bili važnejši oni za 1. Učiteljski dom v Mariboru, 2. za učiteljsko Samopomoč, 3. za Pedagoški krožek v Mariboru.

Slučajnosti: O navedenih dopisih se je premišljevalo in sklenilo tako: Za Učiteljski dom v Mariboru je plačal vsak član takoj po 20 Din tovarišu blagajniku, ki bo poslal zbrano vsoto svojem namenu. — Pri dopisu o Samopomoči je tov. g. nadzor-

nik predlagal, da bi vsi naši člani pristopili k Samopomoči. Nato se je izvolila tov. Rojnikova, da ona za vse uredi to zadevo. — Za izobraževalni tečaj v Mariboru je bil izbran tov. J. Jarh. — O pedagoški centrali bomo sklepali, ko bomo imeli natančnejša poročila po tov. Jarhu iz mariborskega pedagoškega krožka. — Ela Križ, tajnica.

Naročajte vsa tiskarska dela za društva, šole, urade itd. v »Učiteljski tiskarni« v Ljubljani!

 Štampilje
za krajevne šolske odbore
po predpisu
Oblastnega šol. odbora
izdeluje graverski zavod
SITAR & SVETEK
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 13.

Izšel je!

Gröbming - Lesica - Mole:

Izšel je!

Srbskohrvatsko-slovenski slovar

Besedni zaklad tega slovarja vsebuje na 432 straneh vse izraze iz vseh knjig, ki so v rabi na naših šolah, poleg tega pa vse izraze iz vsakdanjega življenja za dom in urade, v kolikor so različni od slovenskih. Slovar je opremljen z akcenti, kar je neprecenljive vrednosti za šolo, ker brez akcentov ni mogoče srbskohrvatsko pravilno izgovarjati. V slovarju je upoštevana ijekavščina in ekavščina, tako da ne pride človek v zadrego ne pri čitanju hrvaških, ne srbskih knjig.

Ker je naklada slovarja zelo mala in ker bo zato v nekoliko tednih knjiga razprodana, je v Vašem interesu, da slovar čimprej naročite.

Naročila sprejema

Učiteljska knjigarna v Ljubljani, Frančiškanska ul 6

Cena 50 Din. Pri skupnem naročilu (najmanj 10 izvodov) cena à 45 Din.

 Pelikan
ZALOGA BARV, TUŠEV IN RADIRK
POVSOD NA ZALOGI • TISKOVINE NA ZAHTEVO
GÜNTHER WAGNER, WIEN X. 1.

A. & E. Skaberne, Ljubljana.

CEFIR

za srajce in bluže
v veliki izberi!

